KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1165/2009

2009 m. lapkričio 27 d.

iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1126/2008, priimantį tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002, kiek tai susiję su 4-uoju tarptautiniu finansinės atskaitomybės standartu (TFAS) ir 7-uoju TFAS

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2002 m. liepos 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002 dėl tarptautinių apskaitos standartų taikymo [1], ypač į jo 3 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

(1) Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1126/2008 [2] priimti tam tikri tarptautiniai standartai ir aiškinimai, galioję 2008 m. spalio 15 d.

(2) 2009 m. kovo 5 d. Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (TASV) paskelbė 4-ojo tarptautinio finansinės atskaitomybės standarto (TFAS) „Draudimo sutartys“ ir 7-ojo TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimas“ pataisas (toliau – 4-ojo TFAS ir 7-ojo TFAS pataisos). 4-ojo TFAS ir 7-ojo TFAS pataisų tikslas – reikalauti atskleisti daugiau informacijos apie finansinių priemonių tikrosios vertės nustatymą ir likvidumo riziką.

(3) Pasikonsultavus su Europos finansinės atskaitomybės patariamosios grupės (EFAPG) techninių ekspertų grupe (TEG) patvirtinama, kad 4-ojo TFAS ir 7-ojo TFAS pataisos atitinka Reglamento (EB) Nr. 1606/2002 3 straipsnio 2 dalyje išdėstytus techninius priėmimo kriterijus. Pagal 2006 m. liepos 14 d. Komisijos sprendimą 2006/505/EB, įsteigiantį Nuomonės apie apskaitos standartus vertinimo grupę, kuri konsultuotų Komisiją Europos finansinės atskaitomybės patariamosios grupės (EFAPG) nuomonių objektyvumo ir neutralumo klausimais [3], Nuomonės apie apskaitos standartus vertinimo grupė apsvarstė EFAPG nuomonę dėl pataisų tvirtinimo ir Komisiją informavo, kad ta nuomonė gerai subalansuota ir objektyvi.

(4) Todėl Reglamentas (EB) Nr. 1126/2008 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas.

(5) Šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Apskaitos reguliavimo komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1126/2008 priedas iš dalies keičiamas taip:

(1) 4-asis tarptautinis finansinės atskaitomybės standartas (TFAS) iš dalies keičiamas, kaip nurodyta šio reglamento priede;

(2) 7-asis TFAS iš dalies keičiamas, kaip nurodyta šio reglamento priede.

2 straipsnis

Visos įmonės šio reglamento priede pateiktas 4-ojo TFAS ir 7-ojo TFAS pataisas taiko ne vėliau kaip nuo pirmųjų joms taikomų finansinių metų, prasidedančių po 2008 m. gruodžio 31 d., pradžios.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.*

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2009 m. lapkričio 27 d.

Komisijos vardu

Charlie McCREEVY

Komisijos narys

[1] OL L 243, 2002 9 11, p. 1.

[2] OL L 320, 2008 11 29, p. 1.

[3] OL L 199, 2006 7 21, p. 33.

PRIEDAS

TARPTAUTINIAI APSKAITOS STANDARTAI

4-asis TFAS	4-ojo tarptautinio finansinės atskaitomybės standarto *Draudimo sutartys* pataisos
7-asis TFAS	7-ojo tarptautinio finansinės atskaitomybės standarto*Finansinės priemonės. Atskleidimas* pataisos

Galima platinti Europos ekonominėje erdvėje. Visos už Europos ekonominės erdvės ribų esančios teisės, išskyrus teises platinti asmeniniam ar kitam teisingam naudojimui, saugomos. Išsamesnės informacijos galima rasti TASV tinklalapyje www.iasb.org

7-ojo tarptautinio finansinės atskaitomybės standarto *Finansinės priemonės. Atskleidimas* pataisos

Taisomas 27 straipsnis. Įterpiami 27A ir 27B straipsniai.

FINANSINIŲ PRIEMONIŲ SVARBA FINANSINEI BŪKLEI IR VEIKLOS REZULTATAMS

Kita atskleidžiama informacija

Tikroji vertė

27 Ūkio subjektas turi atskleisti kiekvienos finansinių priemonių grupės metodus ir, kai taikomi vertinimo būdai, prielaidas, naudojamus nustatant kiekvienos finansinio turto arba finansinių įsipareigojimų grupės tikrąsias vertes. Pavyzdžiui, prireikus ūkio subjektas atskleidžia informaciją apie prielaidas, susijusias su išankstinių įmokų normomis, apskaičiuotų kredito nuostolių normomis, palūkanų arba diskonto normomis. Jei vertinimo būdai pasikeitė, ūkio subjektas turi atskleisti tokį pasikeitimą ir jo priežastis.

27A. Siekdamas atskleisti informaciją pagal 27B straipsnio reikalavimus, nustatytas tikrąsias vertes ūkio subjektas turi skirstyti pagal tikrosios vertės hierarchiją, kuri atskleidžia naudotų pradinių įvertinimo duomenų reikšmingumą. Tikrosios vertės hierarchijoje turi būti šie lygiai:

a) aktyviosiose tokio paties turto arba įsipareigojimų rinkose nustatytos kainos (nepakoreguotos) (1 lygis);

b) kiti pradiniai duomenys, išskyrus į 1 lygį įtrauktas nustatytas turto arba įsipareigojimų kainas, kurios stebimos tiesiogiai (t. y. kaip kainos) arba netiesiogiai (t. y. išvestos iš kainų) (2 lygis) ir

c) turto arba įsipareigojimų pradiniai duomenys, nepagrįsti stebimais rinkos duomenimis (nestebimi pradiniai duomenys) (3 lygis).

Tikrosios vertės hierarchijos lygis, kuriam priskiriama visa nustatyta tikroji vertė, turi būti nustatomas remiantis žemiausio lygio pradiniais duomenimis, reikšmingais nustatant visą tikrąją vertę. Šiuo tikslu pradinių duomenų reikšmė įvertinama, atsižvelgiant į visą nustatytą tikrąją vertę. Jeigu nustatant tikrąją vertę naudojami stebimi pradiniai duomenys, kuriuos būtina reikšmingai pakoreguoti remiantis nestebimais pradiniais duomenimis, toks nustatymas priskiriamas 3 lygiui. Vertinant konkrečių pradinių duomenų reikšmę visam tikrosios vertės nustatymui, sprendimas priimamas atsižvelgiant į turtui arba įsipareigojimui būdingus veiksnius.

27B. Dėl finansinės būklės ataskaitoje pripažintų nustatytų tikrųjų verčių ūkio subjektas kiekvienoje finansinių priemonių grupėje turi atskleisti:

a) tikrosios vertės hierarchijos lygį, kuriam priskiriamos visos nustatytos tikrosios vertės, atskiriant nustatytas tikrąsias vertes pagal 27A straipsnyje apibrėžtus lygius;

b) visus reikšmingus perkėlimus iš 1 lygio į 2 lygį tikrosios vertės hierarchijoje, ir atvirkščiai, bei tokių perkėlimų priežastis. Perkėlimai į kiekvieną lygį turi būti atskleisti ir aptarti atskirai nuo perkėlimų iš kiekvieno lygio. Šiuo tikslu reikšmingumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į pelną arba nuostolius bei visą turtą arba visus įsipareigojimus;

c) tikrosios vertės hierarchijos 3 lygio tikrosios vertės nustatymo atveju – sutikrinimą nuo pradinių likučių iki pabaigos likučių, atskirai atskleidžiant laikotarpio pokyčius, priskiriamus:

i) bendrajam laikotarpio pelnui arba nuostoliams, pripažintiems pelnu arba nuostoliu, ir aprašymą, ar jie pateikti bendrųjų pajamų, ar atskiroje pajamų ataskaitoje (jei pateikiama);

ii) visam pelnui arba nuostoliams, pripažintiems kitose bendrosiose pajamose;

iii) pirkimui, pardavimui, išleidimui ir atsiskaitymams (kiekvienas pokyčio tipas atskleidžiamas atskirai) ir

iv) perkėlimams iš 3 lygio arba į jį (pvz., rinkos duomenų stebimumo pokyčiams priskiriami perkėlimai) bei tokių perkėlimų priežastims. Reikšmingi perkėlimai į 3 lygį turi būti atskleisti ir aptarti atskirai nuo perkėlimų iš 3 lygio;

d) viso pelno arba nuostolių sumą per laikotarpį, kaip pirmiau nurodyta c punkto i papunktyje, įtrauktą į pelną arba nuostolius, kurie priskiriami pelnui arba nuostoliams, susijusiems su turtu arba įsipareigojimais, turimais ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, ir aprašymą, ar tas pelnas arba nuostoliai pateikiami bendrųjų pajamų ataskaitoje, ar atskiroje pajamų ataskaitoje (jei pateikiama);

e) jei, nustatant 3 lygio tikrąją vertę, vieną arba daugiau pradinių duomenų elementų pakeitus pagrįstomis galimomis alternatyviomis prielaidomis reikšmingai pasikeistų tikroji vertė, ūkio subjektas turi nurodyti tą faktą ir atskleisti tokių pokyčių poveikį. Ūkio subjektas turi atskleisti, kaip buvo apskaičiuotas pakeitimas į reikšmingą galimą alternatyvią prielaidą. Šiuo tikslu reikšmingumas turi būti nustatomas pagal pelną arba nuostolius ir pagal visą turtą ar visus įsipareigojimus arba, kai tikrosios vertės pasikeitimai pripažįstami kitose bendrosiose pajamose – pagal visą nuosavybę.

Ūkio subjektas turi atskleisti kiekybinius duomenis, kurių reikalaujama šiame straipsnyje, lentelės forma, nebent kita forma būtų tinkamesnė.

Taisomas 39 straipsnis. Įterpiamas 44G straipsnis.

Likvidumo rizika

39 Ūkio subjektas turi atskleisti:

a) neišvestinių finansinių įsipareigojimų terminų analizę (įskaitant išleistas finansinių garantijų sutartis), rodančią likusius iki sutarties užbaigimo terminus;

b) išvestinių finansinių įsipareigojimų terminų analizę. Terminų analizė turi apimti likusius iki sutarties užbaigimo terminus tų išvestinių finansinių įsipareigojimų, kurių sutartiniai terminai labai svarbūs, siekiant suprasti pinigų srautų kitimą laiko atžvilgiu (žr. B11B straipsnį);

c) likvidumo rizikos, susijusios su a ir b punktais, valdymo aprašymą.

ĮSIGALIOJIMO DATA IR PEREINAMOSIOS NUOSTATOS

44G. 2009 m. kovo mėn. paskelbtu dokumentu *Informacijos apie finansines priemones atskleidimo tobulinimas* (7-ojo TFAS pataisos) pataisyti 27, 39 ir B11 straipsniai ir įterpti 27A, 27B, B10A ir B11A–B11F straipsniai. Ūkio subjektas šias pataisas taiko 2009 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams. Pirmaisiais taikymo metais ūkio subjektui nereikia pateikti pataisose nurodytos lyginamosios informacijos. Leidžiama taikyti anksčiau. Jeigu ūkio subjektas taiko šias pataisas ankstesniam ataskaitiniam laikotarpiui, jis turi atskleisti šį faktą.

A priedas

Sąvokų apibrėžimai

Taisomas šis terminas.

Likvidumo rizika	Rizika, kad ūkio subjektas patirs sunkumų vykdydamas prievoles, susijusias su finansiniais įsipareigojimais, kurie įvykdomi sumokant pinigus arba pateikiant kitokį finansinį turtą.

B priedas

Taikymo nuorodos

Taisoma antraštė ir B11 straipsnis. Įterpiami B10A ir B11A–B11F straipsniai ir išbraukiami B12–B16 straipsniai. B12 ir B13 straipsniai pakeičiami B11C straipsnio a ir b punktais. B14 ir B16 straipsniai pakeičiami B11D straipsniu.

Rizikos, atsirandančios dėl finansinių priemonių, pobūdis ir mastas (31–42 straipsniai)

Likvidumo rizikos kiekybinių duomenų atskleidimas (34 straipsnio a punktas ir 39 straipsnio a ir b punktai)

B10A. Pagal 34 straipsnio a dalį ūkio subjektas atskleidžia kiekybinių duomenų santrauką apie savo likvidumo riziką, remdamasis pagrindiniams vadovaujantiems darbuotojams pateikta vidine informacija. Ūkio subjektas turi paaiškinti, kaip tie duomenys nustatomi. Jeigu pinigų (arba kitokio finansinio turto) išmokos, susijusios su tais duomenimis, gali:

a) būti patiriamos gerokai anksčiau, nei nurodyta duomenyse, arba

b) žymiai skirtis nuo duomenyse nurodytų sumų (pvz., išvestinė finansinė priemonė, įtraukta į duomenis kaip grynasis atsiskaitymas, tačiau dėl kurios sandorio šalis turi galimybę prašyti bendrojo atsiskaitymo),

ūkio subjektas turi nurodyti šį faktą ir pateikti kiekybinę informaciją, kuria remdamiesi finansinių ataskaitų naudotojai galėtų įvertinti rizikos mastą, jei ši informacija neįtraukta į sutartinių terminų analizę, kurios reikalaujama 39 straipsnio a arba b punkte.

B11. Analizuodamas sutartinius terminus pagal 39 straipsnio a ir b punktų reikalavimus, ūkio subjektas pats nustato tinkamą terminų intervalų skaičių. Pavyzdžiui, ūkio subjektas gali nuspręsti taikyti tokius terminų intervalus:

a) ne ilgiau kaip vienas mėnuo;

b) nuo vieno mėnesio iki trijų mėnesių;

c) nuo trijų mėnesių iki vienerių metų ir

d) nuo vienerių metų iki penkerių metų.

B11A. Laikydamasis 39 straipsnio a ir b punktų reikalavimų, ūkio subjektas neturi įterptosios išvestinės finansinės priemonės atskirti nuo mišrios (sudėtinės) finansinės priemonės. Tokiai priemonei ūkio subjektas turi taikyti 39 straipsnio a punktą.

B11B. 39 straipsnio b punkte reikalaujama, kad ūkio objektas atskleistų kiekybinę išvestinių finansinių įsipareigojimų terminų analizę, parodančią likusius iki sutarties užbaigimo terminus, jeigu jie svarbūs norint suprasti pinigų srautų kitimą laiko atžvilgiu. Pavyzdžiui, tai galėtų būti:

a) palūkanų normų apsikeitimo sandoris, kurio likutinis terminas yra penkeri metai kintamos normos finansinio turto arba įsipareigojimo pinigų srautų apsidraudimo sandoryje.

b) visi kreditavimo įsipareigojimai.

B11C. 39 straipsnio a ir b punktuose reikalaujama, kad ūkio subjektas atskleistų informaciją apie finansinių įsipareigojimų terminų analizę, kuriose parodomi kai kurių finansinių įsipareigojimų terminai, likę iki sutarties užbaigimo. Atskleidžiant šią informaciją:

a) kai sandorio šalis gali rinktis, kada mokėti, įsipareigojimas priskiriamas anksčiausiam laikotarpiui, kurį ūkio subjekto gali būti pareikalauta sumokėti. Pavyzdžiui, finansiniai įsipareigojimai, kuriuos ūkio subjektui gali tekti įvykdyti, kai to bus pareikalauta (pvz., indėliai iki pareikalavimo), įtraukiami į anksčiausių terminų intervalą;

b) kai ūkio subjektas įsipareigoja sumas sumokėti dalimis, kiekviena dalis priskiriama anksčiausiam laikotarpiui, per kurį ūkio subjektui gali tekti ją sumokėti. Pavyzdžiui, neatšaukiamas kreditavimo įsipareigojimas priskiriamas terminų intervalui, kuriam priskiriama anksčiausia galimo išmokėjimo data;

c) suteiktų finansinių garantijų sutarčių atveju didžiausia garantijos suma priskiriama anksčiausiam laikotarpiui, kurį gali būti pareikalauta garantijos.

B11D. Terminų analizėse atskleistos sutarčių sumos, kaip reikalaujama 39 straipsnio a ir b punktuose, yra sutartiniai nediskontuoti pinigų srautai, pavyzdžiui:

a) bendros finansinės nuomos prievolės (prieš atskaitant finansines sąnaudas);

b) kainos, nurodytos išankstiniuose sandoriuose dėl finansinio turto pirkimo už grynuosius pinigus;

c) grynosios sumos už kintamos pirkimo (fiksuotos pardavimo) palūkanų normos apsikeitimo sandorius, pagal kuriuos apsikeičiama grynaisiais pinigų srautais;

d) sutartinės sumos, kurios turi būti keičiamos į išvestines finansines priemones (pvz., valiutų apsikeitimo sandoris), kai apsikeičiama bendraisiais pinigų srautais, ir

e) bendrieji kreditavimo įsipareigojimai.

Tokie nediskontuoti pinigų srautai skiriasi nuo finansinės būklės ataskaitoje nurodytos sumos, nes toje ataskaitoje esanti suma pagrįsta diskontuotais pinigų srautais. Kai mokėtina suma nėra fiksuota, suma, kurią reikia atskleisti, nustatoma atsižvelgiant į ataskaitinio laikotarpio pabaigoje esančias sąlygas. Pavyzdžiui, kai mokėtina suma kinta keičiantis indeksui, suma, kurią reikia atskleisti, gali būti nustatoma pagal indekso dydį laikotarpio pabaigoje.

B11E. 39 straipsnio c punkte reikalaujama, kad ūkio subjektas apibūdintų, kaip valdo likvidumo riziką, susijusią su objektais, apie kuriuos pagal 39 straipsnio a ir b punktų reikalavimus atskleidžiama kiekybinė informacija. Ūkio subjektas turi atskleisti savo finansinio turto (pvz., paklausaus arba galinčio kurti pinigų įplaukas, siekiant atlikti su finansiniais įsipareigojimais susijusias pinigų išmokas, finansinio turto), laikomo likvidumo rizikai valdyti, terminų analizę, jeigu tokia informacija būtina, kad finansinių ataskaitų naudotojai galėtų įvertinti likvidumo rizikos pobūdį ir mastą.

B11F. Kiti veiksniai (sąrašas nebaigtinis), kuriuos ūkio subjektas gali apsvarstyti, atskleisdamas informaciją pagal 39 straipsnio c punkto reikalavimus:

a) ar ūkio subjektas turi skolinimosi priemonių (pvz., trumpalaikio skolinimosi) arba kitų kredito linijų (pvz., rezervinio kredito priemonių), kuriomis gali naudotis likvidumo poreikiams tenkinti;

b) turi likvidumo poreikiams skirtų indėlių centriniuose bankuose;

c) turi labai įvairių finansavimo šaltinių;

d) jo turtui arba finansavimo šaltiniams būdinga didelė likvidumo rizikos koncentracija;

e) taiko vidinius likvidumo rizikos valdymo procesus ir turi veikimo ypatingais atvejais planus;

f) turi priemonių, apimančių spartesnį išmokų mokėjimą (pvz., sumažėjus ūkio subjekto kredito reitingui);

g) turi priemonių, kurioms gali reikėti įnešti užstatą (pvz., užstato vertės išlaikymo prievolės vykdymas);

h) turi priemonių, leidžiančių ūkio subjektui pasirinkti, ar įvykdyti savo finansinius įsipareigojimus įmokant pinigus (arba kitu finansiniu turtu), ar pateikiant savo akcijas, arba

i) turi priemonių, kurioms taikomos bendrosios tarpusavio užskaitos sutartys.

B12–B16 [Panaikinta]

4-ojo tarptautinio finansinės atskaitomybės standarto *Draudimo sutartys* pataisos

Taisomas 39 straipsnio d punktas.

ATSKLEIDIMAS

Rizikos, atsirandančios dėl draudimo sutarčių, pobūdis ir mastas

39 d) informaciją apie kredito, likvidumo ir rinkos riziką, kurią reikėtų pateikti pagal 7-ojo TFAS 31–42 straipsnius, jeigu draudimo sutartims būtų taikomas 7-asis TFAS. Tačiau:

i) nereikalaujama, kad draudikas pateiktų 7-ojo TFAS 39 straipsnio a ir b punktuose nurodytą terminų analizę, jeigu jis nurodo išmokėtų grynųjų pinigų sumų, susijusių su pripažintais draudimo įsipareigojimais, apytikrius terminus. Tokius duomenis galima pateikti analizės forma, apskaičiuojant finansinės būklės ataskaitoje pripažintų sumų apytikrius terminus;

ii) …